

Utlåtande Rotel IV (Dnr KS 2020/946)

Förslag till uppräkningsprogrampriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2021

Rekommendation från Storsthlm

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Uppräkningsprogrampriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2021 godkänns med undantag för den fasta ersättningen till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper i enlighet med vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Isabel Smedberg-Palmqvist anför följande.

Ärendet

Modellen för uppräkningsprogrampriser består av två delar. Den första delen är en beräkningsmodell. I beräkningsmodellen används fem index som bas för viktning mellan gymnasieskolornas sju kostnadsslag. Detta ger en vägd kostnadsökning för gymnasieskolan enligt senast kända statistik. Den andra delen är en bedömning med hänsyn till kommunernas ekonomiska läge och gemensamma prioriteringar. Samtliga index från Statistiska Centralbyrån (SCB) som ingår i beräkningsmodellen – lärarlöner, övriga kommunala löner inom gymnasieskolan, lokaler, konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) och livsmedel – ger en vägd kostnadsökning på gymnasieskolan mellan 2019 och 2020 på 2,98 procent. Efter samråd med kommunledningarna rekommenderar Storsthlms styrelse en prislista för år 2021 med oförändrade programpriser och strukturtillägg, med hänsyn taget till kommunernas ekonomiska förutsättningar. Storsthlms styrelse föreslår att priserna för klasser med hörselanpassning räknas upp i enlighet med Stockholms stads begäran för att

motsvara utbildningens kostnader. I förslaget finns vidare beskrivning av samverkan kring till exempel mindre undervisningsgrupper, introduktionsprogram programinriktat val. Kommunernas beslut att anta uppräknigen av prislistan samt strukturtillägg ska vara fattade före 15 december 2020. Överenskommelsen gällande uppräkning av programpriser och stukturtillägg börjar gälla 1 januari 2021.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret har i huvudsak inga invändningar mot förslaget, med undantag för den fasta ersättningen till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper.

Utbildningsnämnden har i huvudsak inga invändningar mot förslagen. Dock föreslås att fast ersättning till mindre undervisningsgrupper begränsas till kommunala skolor inom samverkansområdet Nämnden noterar även att kostnadsökningen för gymnasieskolan är högre än förslaget om oförändrade programpriser.

Mina synpunkter

Storsthlm's samverkansavtal och programpriser utgör grunden för det gemensamma arbetet inom gymnasiregionen. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Bilaga

Storsthlm's rekommendation

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Uppräkning av programpriser och strukturtillägg inom gymnasieskolan för 2021 godkänns med undantag för den fasta ersättningen till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper i enlighet med vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 16 december 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Isabel Smedberg-Palmqvist

Mats Larsson

Remissammanställning

Ärendet

Modellen för uppräkningsprogrampriser består av två delar. Den första delen är en beräkningsmodell. I beräkningsmodellen används fem index som bas för viktning mellan gymnasieskolornas sju kostnadsslag. Detta ger en vägd kostnadsökning för gymnasieskolan enligt senast kända statistik. Den andra delen är en bedömning med hänsyn till kommunernas ekonomiska läge och gemensamma prioriteringar. Samtliga index från Statistiska Centralbyrån (SCB) som ingår i beräkningsmodellen – lärarlöner, övriga kommunala löner inom gymnasieskolan, lokaler, konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) och livsmedel – ger en vägd kostnadsökning på gymnasieskolan mellan 2019 och 2020 på 2,98 procent. Efter samråd med kommunledningarna rekommenderar Storsthms styrelse en prislista för år 2021 med oförändrade programpriser och strukturtillägg, med hänsyn taget till kommunernas ekonomiska förutsättningar. Storsthms styrelse föreslår att priserna för klasser med hörselanpassning räknas upp i enlighet med Stockholms stads begäran för att motsvara utbildningens kostnader. I förslaget finns vidare beskrivning av samverkan kring till exempel mindre undervisningsgrupper, introduktionsprogram programinriktat val. Kommunernas beslut att anta uppräkningsprogrampriser samt strukturtillägg ska vara fattade före 15 december 2020. Överenskommelsen gällande uppräkningsprogrampriser och strukturtillägg börjar gälla 1 januari 2021.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 oktober 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har i huvudsak inga invändningar mot förslagen, med undantag för den fasta ersättningen till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper. Elever som har antagits till mindre undervisningsgrupper har tidigare ersatts med interkommunal ersättning och i förekommande fall verksamhetsstöd (kommunala skolor) eller tilläggsbelopp (fristående skolor). Från och med prislistan 2020 infördes

en fastställd ersättning för elever som är behöriga till ett nationellt program inom samverkansområdet och som har behov av att gå studievägsvarianten mindre undervisningsgrupp. Ersättningen för elever på denna studievägsvariant är baserad på fem kriterier, där det viktigaste kriteriet är gruppstorleken som högst får uppgå till 8-10 elever. Ersättningen infördes för samtliga elever inom varianten, oavsett huvudman. Det föreslagna priset för år 2021 är 154 749 kr per elev och år, utöver programpengen. Utöver programpengen och den fasta ersättningen kan kommunala skolor ansöka om verksamhetsstöd och fristående skolor om tilläggsbelopp. Stockholms stad erbjuder studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper vid tre gymnasieskolor: ESS-gymnasiet, Thorildsplans gymnasium och Östra Reals gymnasium. Till höstterminen antogs 79 elever, varav 50 elever är folkbokförda i Stockholms stad och 29 elever kommer från andra kommuner. I september 2020 finns 201 elever inskrivna, varav 70 från andra kommuner. Studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper erbjuds också inom samverkansområdet på nationella program av åtta fristående skolor samt vid fyra kommunala skolor. För att få den fasta ersättningen för studievägsvarianten ska undervisningsgruppen uppfylla de fem kriterierna, oavsett om det är en fristående eller kommunal huvudman. De fem kriterierna täcker dock inte in den skillnad i förutsättningar som finns mellan de fristående och kommunala huvudmännen vad gäller denna studievägsvariant. Studievägsvarianten med mindre undervisningsgrupper på stadens gymnasier hanteras i huvudsak på motsvarande sätt som grundskolans CSI-grupper. Det innebär att det prövas om eleven har behov av denna typ av undervisningssammanhang med ett så pass omfattande stöd, vilket innebär att det inte är ett fritt sökande för samtliga elever till grupperna. Prövningen av elevens behov av att gå i gruppen görs inte av skolan som tillhandahåller gruppen, utan av gymnasieavdelningens antagningsgrupp, som inte har ekonomiska incitament vare sig att godkänna eller avslå behovet av mindre undervisningsgrupp. Syftet med införandet av det särskilda tillägget för mindre undervisningsgrupper var att reglera den interkommunala ersättningen för elever i kommunala skolor, men den har utan att det framgick tydligt i föregående års rekommendation kommit att omfatta även fristående skolor. Fristående skolor ska enligt skollagen ansöka om tilläggsbelopp för elever i omfattande behov av stöd. För fristående skolor har dock ersättningen för mindre undervisningsgrupper i hög grad ersatt tilläggsbelopp under 2020. Stadsledningskontoret föreslår därför att överenskommelsen om en fast ersättning till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper begränsas till kommunala skolor inom samverkansområdet så som syftet var från början. För fristående skolor föreslås ersättningen till elever i omfattande behov av särskilt stöd återgå till rutinen som fanns fram till och med 2019 med ansökan om tilläggsbelopp. Skolverket har beslutat om nya inriktningar för sex yrkesprogram från och med läsåret 2021/22. Storsthms rekommendation behöver kompletteras med priser för dessa. Förändringarna i naturbruksprogrammet påverkar Stockholm i störst omfattning. Inriktningen Djur ersätts av Djurvård respektive Hästhållning. Det är positivt att interkommunala ersättningarna för elever i hörselanpassade klasser räknas upp. Prislistan anger att fyra nationella program kommer erbjudas för målgruppen. Till innevarande läsår fanns inga

sökande till el- och energiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning beteendevetenskap och staden kommer därför inte att erbjuda dessa från och med läsåret 2021/22. Överenskommelsen om den interkommunala ersättningen omfattar nationella program. I det fall elev från annan kommun ansöker och antas till introduktionsprogrammet programinriktat val (IMV) kommer staden begära interkommunal ersättning från elevens hemkommun. Stadsledningskontoret föreslår att remissen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i tjänsteutlåtandet.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 oktober 2020 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Utbildningsförvaltningen tjänsteutlåtande daterat den 28 september 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen har i huvudsak inga invändningar mot förslagen, med undantag för den fasta ersättningen till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper. Synpunkterna beskrivs nedan. Oförändrade programpriser och strukturtillägg 2021 Stockholms stad tar emot ett stort antal gymnasieelever från andra kommuner och får kostnadsersättning för dessa enligt prislistan för nationella program inom samverkansområdet. Föreslagen prislista för 2021 utgår från oförändrade programpriser och strukturtillägg. Budgeten för Stockholms stad presenteras först i november 2020 och beslutas därefter i kommunfullmäktige i december. Således är de ekonomiska förutsättningar för utbildningsnämnden för 2021 inte kända i nuläget och förvaltningen kan därför inte bedöma hur den föreslagna prislistan fullt ut påverkar utbildningsnämndens budget eller enskilda skolor. Förvaltningen kan dock konstatera att den redovisade kostnadsökningen för gymnasieskolan (2,8%) är högre än förslaget om oförändrade programpriser. Studievägsvariant – mindre undervisningsgrupper. Elever som har antagits till mindre undervisningsgrupper har tidigare ersatts med interkommunal ersättning och i förekommande fall verksamhetsstöd (kommunala skolor) eller tilläggsbelopp (fristående skolor). Från och med prislistan 2020 infördes en fastställd ersättning för elever som är behöriga till ett nationellt program inom samverkansområdet och som har behov av att gå studievägsvarianten mindre undervisningsgrupp. Ersättningen för elever på denna studievägsvariant är baserad på fem kriterier; det viktigaste kriteriet är gruppstorleken som högst får uppgå till 8-10 elever. Ersättningen infördes för samtliga elever inom varianten, oavsett huvudman. Det föreslagna priset för år 2021 är 154 749 kr per elev och år, utöver programpengen. Utöver programpengen och den fasta ersättningen kan kommunala skolor ansöka om

verksamhetsstöd och fristående skolor om tilläggsbelopp. Utbildningsnämnden erbjuder studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper vid tre gymnasieskolor: ESS-gymnasiet, Thorildsplans gymnasium och Östra Reals gymnasium. Till höstterminen antogs 79 elever, varav 50 elever är folkbokförda i Stockholms stad och 29 elever kommer från andra kommuner. I september 2020 finns 201 elever inskrivna, varav 70 från andra kommuner. Studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper erbjuds också inom samverkansområdet på nationella program av åtta fristående skolor samt vid fyra kommunala skolor. För att få den fasta ersättningen för studievägsvarianten ska undervisningsgruppen uppfylla de fem kriterierna, oavsett om det är en fristående eller kommunal huvudman. De fem kriterierna täcker dock inte in den skillnad i förutsättningar som finns mellan fristående och kommunala huvudmännen vad det gäller denna studievägsvariant. Studievägsvarianten med mindre undervisningsgrupper på ESS-gymnasiet, Thorildsplans gymnasium och Östra Reals gymnasium hanteras i huvudsak på motsvarande sätt som grundskolans CSI-grupper (centrala grupper med särskild inriktning). Det innebär att det prövas om eleven har behov av denna typ av undervisningssammanhang med ett så pass omfattande stöd; det är på så sätt inte ett fritt sökande för samtliga elever till grupperna. Prövningen av elevens behov av att gå i gruppen genomförs inte av skolan som tillhandahåller gruppen, utan sker av en annan enhet inom förvaltningen, gymnasieavdelningens antagningsgrupp, som inte har ekonomiska incitament vare sig att godkänna eller avslå behovet av mindre undervisningsgrupp. Syftet med införandet av det särskilda tillägget för de mindre undervisningsgrupper var att reglera den interkommunala ersättningen för elever i kommunala skolor, men den har kommit att omfatta även fristående skolor. Fristående skolor ska enligt skollagen ansöka om tilläggsbelopp för elever i omfattande behov av stöd. För fristående skolor har dock ersättningen för mindre undervisningsgrupper i hög grad ersatt tilläggsbelopp under 2020. Förvaltningen föreslår därför att staden begränsar överenskommelsen om en fast ersättning till studievägsvarianten mindre undervisningsgrupper till kommunala skolor inom samverkansområdet. För fristående skolor anser förvaltningen att ersättningen till elever i omfattande behov av särskilt stöd återgår till rutinen som fanns fram till och med 2019 med ansökan om tilläggsbelopp. De fristående skolorna kommer att informeras om förändringen. Programpeng för nya inriktningar för flera yrkesprogram Skolverket har beslutat om nya inriktningar för sex yrkesprogram från och med läsåret 2021/22. Storsthms rekommendation behöver kompletteras med priser för dessa. Förändringarna i naturbruksprogrammet påverkar förvaltningen i störst omfattning. Inriktningen Djur ersätts av Djurvård respektive Hästhållning. Interkommunal ersättning för elever i hörselanpassade klasser Förvaltningen har uppmärksammat Storsthlm på att den interkommunala ersättningen för elever i hörselanpassade klasser varit underfinansierad. Det är positivt att interkommunala ersättningarna för dessa elever har höjts i enlighet med förvaltningens äskande. Prislistan anger att fyra nationella program kommer erbjudas för målgruppen. Till innevarande läsår fanns inga sökande till el- och energiprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning beteendevetenskap. Förvaltningen kommer inte att erbjuda dessa från och

med läsåret 2021/22. Överenskommelsen om den interkommunala ersättningen omfattar nationella program. I det fall elev från annan kommun ansöker och antas till introduktionsprogrammet programinriktat val (IMV) kommer förvaltningen att begära den interkommunala ersättningen från elevens hemkommun. Konsekvenser för jämställdhet, barn och barns rättigheter Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förslag till beslut Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att beslutet justeras omedelbart med anledningen av remissens svarstid.